



NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Dolnośląska Delegatura NIK we Wrocławiu

DDW.410.1.5.2026

Pan
Cezary Małecki
Naczelnik Urzędu Skarbowego
Wrocław-Psie Pole
Urząd Skarbowy Wrocław-Psie Pole
ul. Trzebnicka 33
50-231 Wrocław

Wystąpienie pokontrolne

**P/26/001 Wykonanie budżetu państwa w 2025 roku –
egzekwowanie zaległości podatkowych budżetu państwa przez
Naczelnika Urzędu Skarbowego Wrocław-Psie Pole**

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana

Urząd Skarbowy Wrocław-Psie Pole, ul. Trzebnicka 33, 50-231 Wrocław

Kierownik jednostki kontrolowanej

Cezary Małecki, Naczelnik Urzędu Skarbowego Wrocław-Psie Pole, od 1 listopada 2021 r.

Okres objęty kontrolą

Rok 2025 oraz okres wcześniejszy i późniejszy, w którym miały miejsce działania lub zaniechania związane z planowaniem i wykonaniem ustawy budżetowej na rok 2025. W przypadku konieczności porównania niektórych danych z danymi za lata 2022-2024 okres kontroli obejmuje również te lata.

Podstawa prawna podjęcia kontroli

Art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹

Jednostka przeprowadzająca kontrolę

Najwyższa Izba Kontroli Dolnośląska Delegatura we Wrocławiu

Kontrolerzy

1. Magdalena Barzęc, Główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr DDW/51/2026 z dnia 22 stycznia 2026 r.
2. Ryszard Puchała, Główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr DDW/52/2026 z dnia 22 stycznia 2026 r.

(akta kontroli str. 1-5)

¹ Dz. U. z 2022 r. poz. 623, ze zm.; dalej: ustawa o NIK.

II. Zakres kontroli

Celem kontroli było dokonanie oceny pod względem legalności, gospodarności, rzetelności i celowości działań podejmowanych przez Naczelnika Urzędu Skarbowego Wrocław-Psie Pole w celu wyegzekwowania zaległości podatkowych budżetu państwa.

Ocenie podlegały w szczególności:

- przegląd analityczny należności pozostałych do zapłaty, w tym zaległości netto, z tytułu podatków stanowiących dochody budżetu państwa,
- weryfikacja podejmowanych przez Naczelnika Urzędu Skarbowego Wrocław-Psie Pole działań jako wierzyciela oraz organu egzekucyjnego w stosunku do wybranych należności.

Opis ustaleń kontrolnych przedstawiono w części IV. *Opis ustalonego stanu faktycznego.*

III. Ocena ogólna² kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie realizację przez Naczelnika Urzędu Skarbowego Wrocław Psie-Pole działań w celu egzekwowania zaległości podatkowych budżetu państwa.

Uzasadnienie oceny ogólnej

Przy podejmowaniu działań wierzyielskich Urząd Skarbowy Wrocław-Psie Pole przestrzegał przepisów regulujących dochodzenie zobowiązań podatkowych. W wyniku szczegółowego badania próby siedmiu spraw ogółem na kwotę 129 899,8 tys. zł, tj. 51,3% średniego stanu zaległości podatkowych na koniec 2024 r. i koniec 2025 r., pod względem przestrzegania przepisów regulujących dochodzenie zobowiązań podatkowych oraz próby dziesięciu umorzonych w 2025 r. postępowań egzekucyjnych o łącznej kwocie 1 314,4 tys. zł, co stanowiło 22,7% wartości umorzonych postępowań, stwierdzono, że egzekucja administracyjna była wszczynana prawidłowo na podstawie tytułów wykonawczych, które zawierały wymagane elementy i zostały sporządzone według obowiązujących wzorów. Działania w zakresie egzekwowania należności Skarbu Państwa prowadzone były prawidłowo, niezwłocznie wszczynano postępowania egzekucyjne stosując bez opóźnień odpowiednie środki egzekucyjne. Należności umarzano po wystąpieniu wymaganych przesłanek, w każdym przypadku z powodu bezskuteczności egzekucji z uwagi na brak majątku i źródeł dochodu zobowiązanego. W poddanych badaniu próbach nie wystąpiły przypadki przedawnienia się zobowiązań.

Kwota zaległości odpisanych z powodu przedawnienia w 2025 r., która wyniosła 6 684,6 tys. zł była niższa o 70,2% niż w 2024 r.³. Należności uznane za przedawnione w związku z zaleceniem Szefa Krajowej Administracji Skarbowej z 23 kwietnia 2024 r. wyniosły w 2024 r. 10 596,7 tys. zł, natomiast w 2025 r. nie wystąpiły takie przypadki. W związku niewykonaniem zaleceń wynikających z wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 8 października 2013 r., sygn. Akt SK 40/12, w którym Trybunał Konstytucyjny stwierdził niekonstytucyjność rozwiązań prawnych dotyczących zasad przedawniania się hipoteki i zastawu skarbowego, Naczelnik Urzędu Skarbowego Wrocław-Psie Pole realizował wytyczne Szefa KAS wynikające z pisma z dnia 23 kwietnia 2024 r. nr DPP6.851.12.2024.CNMM odnoszącego się do art. 70 § 8 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa⁴. Naczelnik Urzędu Skarbowego Wrocław-Psie Pole dokonując odpisu przedawnionych należności zgodnie z tymi wytycznymi działał w sytuacji, w której Trybunał Konstytucyjny i sądy administracyjne wskazywały na wtórną niekonstytucyjność art. 70 § 8 Ordynacji podatkowej, a działania organów władzy wykonawczej i ustawodawczej mające na celu wprowadzenie właściwych rozwiązań prawnych zalecanych przez organy władzy sądowniczej nie były dotychczas skuteczne.

² Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną albo ocenę negatywną. Jeśli nie zostały spełnione warunki do sformułowania oceny pozytywnej bądź negatywnej, Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę w formie opisowej.

³ W kwocie 22 435,3 tys. zł.

⁴ Dz. U. z 2025 r. poz. 111, ze zm. Dalej: Ordynacja podatkowa.

Wskaźnik szybkości podejmowania działań windykacyjnych systematycznie poprawiał się z 25,1 dni w 2022 r. do 11,6 dnia w 2025 r., co wskazuje na skrócenie czasu reakcji na potrzeby egzekucyjne.

IV. Opis ustalonego stanu faktycznego kontrolowanej działalności

1. Egzekwowanie zaległości podatkowych budżetu państwa przez wybranych naczelników urzędów skarbowych

1.1. Należności podatkowe ogółem pozostałe do zapłaty Urzędu Skarbowego Wrocław-Psie Pole według stanu na 31 grudnia 2025 r. wynosiły 259 344,8 tys. zł, co stanowiło 104,9% stanu na 31 grudnia 2024 r.⁵. Z tego zaległości netto wynosiły 241 998,1 tys. zł, co stanowiło 100,8% stanu na 31 grudnia 2024 r.⁶, w tym wynikające z:

- decyzji naczelników urzędów celno-skarbowych 90 642,2 tys. zł, tj. 100,1% stanu na 31 grudnia 2024 r.⁷;
- decyzji naczelników urzędów skarbowych 12 249,8 tys. zł, tj. 128,5% stanu na 31 grudnia 2024 r.⁸;
- decyzji dyrektorów urzędów kontroli skarbowej (przed powstaniem KAS) 72 372,0 tys. zł, tj. 100,0% stanu na 31 grudnia 2024 r.⁹;
- deklaracji podatkowych 66 513,5 tys. zł, tj. 98,8% stanu na 31 grudnia 2024 r.¹⁰;
- inne 220,6 tys. zł, tj. 100,0% stanu na 31 grudnia 2024 r.¹¹

(akta kontroli str. 80-82, plik nr 4)

Według wyjaśnień Naczelnika Urzędu Skarbowego Wrocław-Psie Pole przyczynami zmiany stanu zaległości netto na koniec 2025 r. (wzrost o 4,9% w porównaniu do stanu na koniec 2024 r.) były:

- brak wpłat podatników na poczet zaległości wynikających z decyzji naczelnika Urzędu Skarbowego Wrocław-Psie Pole, naczelnika Urzędu Celno-Skarbowego lub deklaracji podatkowych,
- kwota zaległości odpisanych z tytułu przedawnienia w 2025 r., która wyniosła 6 684,6 tys. zł była niższa o 70,2% niż w 2024 r., kiedy odpisano¹² 22 435,3 tys. zł. Kwota należności uznanych za przedawnione z przedmiotu hipoteki lub zastawu skarbowego – po zmianie stanowiska Ministerstwa Finansów w 2024 r. w przedmiocie stosowania przepisu

⁵ W kwocie 247 240,9 tys. zł.

⁶ W kwocie 239 996,0 tys. zł.

⁷ W kwocie 90.535,9 tys. zł.

⁸ W kwocie 9 536,2 tys. zł.

⁹ W kwocie 72 372,3 tys. zł.

¹⁰ W kwocie 67 331,0 tys. zł.

¹¹ W kwocie 220,6 tys. zł

¹² W kwocie 22 435,3 tys. zł

art. 70 § 8 Ordynacji podatkowej w 2024 r. wyniosła 10 596,7 tys. zł, natomiast w 2025 r. takie przypadki nie wystąpiły.

Naczelnik Urzędu Skarbowego Wrocław-Psie Pole wyjaśnił, że w 2024 r. podjęto kompleksowe działania związane z odpisywaniem zaległości podatkowych na podstawie wytycznych Ministerstwa Finansów¹³ zawartych w piśmie Dyrektora Departamentu Poboru Podatków MF z 23 kwietnia 2024 r. DPP6.851.12.2024.CNNM. Zalecenia MF były zgodne z jednolitym orzecnictwem sądów administracyjnych w tym zakresie. W ocenie sądów administracyjnych stwierdzona przez Trybunał Konstytucyjny w wyroku z 8 października 2013 r., sygn. akt SK 40/12 niekonstytucyjność normy prawnej wyrażonej w art. 70 § 6 Ordynacji podatkowej w brzmieniu obowiązującym od 1 stycznia 1998 r. do 31 grudnia 2002 r., odnosi się także do art. 70 § 8 Ordynacji podatkowej w brzmieniu obowiązującym od 1 stycznia 2003 r. Ukształtowana zatem linia orzecnicza sądów administracyjnych stanowi, że przepis art. 70 § 8 Ordynacji podatkowej - skoro została w nim powtórzona norma prawna zawarta w art. 70 § 6 Ordynacji podatkowej - pozbawiony jest waloru konstytucyjności, a to w konsekwencji oznacza brak możliwości wywodzenia z niego, że zobowiązania podatkowe zabezpieczone hipoteką nie ulegają przedawnieniu. W konsekwencji ustanowienie hipoteki przymusowej nie wyklucza przedawnienia zabezpieczonego w ten sposób zobowiązania, przy czym termin przedawnienia biegnie na zasadach określonych w art. 70 § 1-7, art. 70a i art. 70e Ordynacji podatkowej, a więc z uwzględnieniem okoliczności, których wystąpienie skutkuje zawieszeniem lub przerwaniem biegu terminu przedawnienia zobowiązania¹⁴. Sądy administracyjne konsekwentnie uchylają rozstrzygnięcia organów podatkowych, które procedowały z uwzględnieniem normy art. 70 § 8 Ordynacji podatkowej. Przyjęcie stanowiska sądów, które konsekwentnie prezentują pogląd przedawnienia zaległości, których wymagalność opiera się wyłącznie na zabezpieczeniu rzeczowym w postaci hipoteki lub zastawu skarbowego i odpisanie zaległości pozwala realnie ocenić wysokość możliwych wpływów do budżetu.

(akta kontroli str. 80-82, plik nr 4)

1.2. Przestrzeganie w Urzędzie Skarbowym Wrocław-Psie Pole przepisów regulujących dochodzenie zobowiązań podatkowych oraz prowadzenie działań w tym zakresie zbadano na podstawie próby obejmującej siedmiu zobowiązanych, z wyłączeniem podmiotów objętych postępowaniem upadłościowym lub restrukturyzacyjnym, których zaległości stanowiły według stanu na 31 grudnia 2025 r. kwotę 129 899,8 tys. zł, tj. 51,3% średniego stanu zaległości podatkowych na koniec 2024 r. i koniec 2025 r.¹⁵. Zaległości z tytułu podatku VAT ww. podatników na 31 grudnia 2025 r. wyniosły 113 034,1 tys. zł.

¹³ Dalej: MF.

¹⁴ Analogiczne stanowisko zaprezentowano w wyrokach:

1) WSA we Wrocławiu np.: - I SA/Wr 659/23 z dnia 21 grudnia 2023 r., - I SA/Wr 621/23 z dnia 20 grudnia 2023 r., - I SA/Wr 856/22 z dnia 21 września 2023 r., - I SA/Wr 736/23 z dnia 13 marca 2024 r., - I SA/Wr 841/23 z dnia 7 marca 2024 r., - I SA/Wr 658/23 z dnia 21 grudnia 2023 r., - I SA/Wr 660/23 z dnia 21 grudnia 2023 r., - I SA/Wr 302/22 z dnia 20 grudnia 2022 r.

2) NSA w Warszawie np.: - III FSK 291/22 z dnia 23 kwietnia 2024 r., - III FSK 4691/21 z dnia 26 marca 2024 r., - III FSK 612/22 z dnia 2 lutego 2024 r., - III FSK 1594/21 z dnia 8 lutego 2023 r., - III FSK 1413/21 z dnia 4 stycznia 2023 r., - III FSK 280/22 z dnia 28 kwietnia 2022 r., - III FSK 3333/21 z dnia 2 lutego 2022 r.

¹⁵ W kwocie 253 293,0 tys. zł.

A. Zaległości netto trzech największych z badanej grupy zobowiązanych poddanych badaniu wynosiły 127 632,4 tys. zł (98,2% badanej próby).

W wyniku badania próby obejmującej zaległości siedmiu podatników ustalono, że:

- upomnienia były wystawiane i przesyłane zobowiązanym zgodnie z zasadami określonymi w art. 15 § 1 ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji¹⁶ oraz § 3-4 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 23 lutego 2024 r. w sprawie postępowania wierzycieli należności pieniężnych¹⁷;
- tytuły wykonawcze były wystawiane zgodnie z zasadami określonymi w art. 26 § 1 upea oraz § 5 rozporządzenia w sprawie postępowania wierzycieli należności pieniężnych;
- kwoty zaległych należności wskazane w upomnieniu i tytule wykonawczym odpowiadały kwotom wynikającym z ewidencji księgowej;
- Urząd Skarbowy Wrocław-Psie Pole rzetelnie, zgodnie z obowiązującą wewnętrzną procedurą postępowania P-005/2¹⁸, wytycznymi Dyrektora Izby Administracji Skarbowej ustalał stan majątkowy zobowiązanego oraz źródła jego dochodów (wykorzystując dane ze źródeł / baz danych wewnętrznych, m.in. WRO-system w zakresie danych z JPK_VAT, oraz zewnętrznych, m.in. CEPiK, ZUS, Centralna Informacja Ksiąg Wieczystych, Ognivo, STIR19 itp.);
- w przypadku dysponowania danymi o majątku lub źródłach dochodu zobowiązanego we wszystkich przypadkach bez opóźnień zastosowano środek egzekucyjny;
- w przypadku pięciu zobowiązanych umorzono postępowania egzekucyjne ze względu na bezskuteczność egzekucji (art. 59 § 2 upea), co poprzedzono rzetelnym poszukiwaniem majątku oraz źródeł dochodów zobowiązanych;
- w sprawach, w których umorzono postępowanie egzekucyjne ze względu na bezskuteczność egzekucji wierzyciel na bieżąco poszukiwał majątku i źródeł dochodów zobowiązanego. Zgodnie z wewnętrzną procedurą P-005/2, w przypadku umorzenia postępowania egzekucyjnego monitorowanie zmian stanu majątkowego zobowiązanego w ramach dostępnych aplikacji, baz danych czy w trybie zapytania wierzycielskiego (art. 36 i 71 upea) spoczywało na pracowniku komórki wierzycielskiej (SEW). W przypadku nieustalenia nowego majątku, do którego może być skierowana egzekucja, ponowne czynności w tym zakresie powinny być przeprowadzane przez pracowników komórki SEW po upływie kolejnych 12 miesięcy, co wynikało z wewnętrznej procedury P-005/2;
- w jednym przypadku, na pięć umorzonych spraw, orzeczono w drodze decyzji administracyjnej o odpowiedzialności podatkowej osoby trzeciej w myśl art. 108 § 1 Ordynacji podatkowej; pozostałe cztery umorzone sprawy nie kwalifikowały się do podjęcia działań

¹⁶ Dz. U. z 2026 r. poz. 268; dalej: upea.

¹⁷ Dz. U. z 2024 r. poz. 316; dalej: rozporządzenie w sprawie postępowania wierzycieli należności pieniężnych.

¹⁸ Wewnętrzna procedura postępowania. Procedura w sprawie zasad postępowania zapobiegających przedawnieniu zobowiązania podatkowego oraz zasad postępowania w przypadku stwierdzenia przedawnienia zobowiązania podatkowego.

mających na celu ustalenie przesłanek do przeniesienia odpowiedzialności za zobowiązania podatkowe podatnika na osoby trzecie;

– pracownicy Urzędu Skarbowego Wrocław-Psie Pole wykorzystywali we właściwym czasie wszystkie prawne możliwości w celu odzyskania zobowiązań, w żadnym przypadku zobowiązania podatkowe nie przedawniły się.

(akta kontroli str. 6 – 53, 80-82 pliki nr 4-15, 25-30)

B. W 2025 r. Naczelnik Urzędu Skarbowego Wrocław-Psie Pole umorzył łącznie 1 461 postępowań egzekucyjnych na kwotę 19 374,2 tys. zł¹⁹, dotyczących różnych zobowiązań. Każde umorzenie zostało uzasadnione jedną z przesłanek wskazanych w art. 59 upea. Najczęściej występującą przyczyną umorzenia postępowania egzekucyjnego była jego bezskuteczność. Dotyczyło to 61,5% wszystkich umorzonych postępowań, ogółem 898 przypadków o łącznej wartości 14 384,3 tys. zł, co stanowiło 74,2% wartości wszystkich umorzonych spraw.

W przypadku zaległości z tytułu podatków stanowiących dochód budżetu państwa w 2025 r. umorzono 352 postępowania egzekucyjne o łącznej wartości 5 793,1 tys. zł, stanowiło to 24,1% ogólnej liczby oraz 29,9% łącznej wartości postępowań egzekucyjnych umorzonych w 2025 r.

W latach 2022–2024, w grupie zaległości z tytułu podatków stanowiących dochód budżetu państwa, z powodu bezskuteczności umorzono odpowiednio 353, 315 i 776 postępowań egzekucyjnych odpowiednio na łączną kwotę 243,3 tys. zł, 84 632,5 tys. zł oraz 26 867,4 tys. zł. Naczelnik Urzędu Wrocław-Psie Pole wyjaśnił, że skala umorzeń postępowań egzekucyjnych w 2024 r., w którym umorzono postępowania prowadzone na podstawie 776 tytułów wykonawczych wynikała z faktu, że w roku poprzednim (2023 r.) do Urzędu Wrocław-Psie Pole wpłynęło 8 645 tytułów wykonawczych, które załatwiano również w latach kolejnych. Dla porównania: w 2025 r. wpłynęło 8 482 tytułów wykonawczych, w 2024 r. było to 7 957 tytułów, natomiast w 2022 r. wpłynęło 6 297 tytułów wykonawczych.

Odnosząc się do wartości umorzonych należności w latach 2022–2025, Naczelnik Urzędu Skarbowego Wrocław-Psie Pole stwierdził, że wyższa kwota, na jaką umorzono postępowania egzekucyjne w roku 2023 i 2024 wynikała ze wzmożonego wpływu tytułów wykonawczych w 2023 r. (wpłynęły wówczas tytuły na łączną kwotę 253 410,6 tys. zł). Dla porównania: w 2025 r. wpłynęły tytuły na łączną kwotę 95 435,9 tys. zł, w 2024 r. na kwotę 95 430,6 tys. zł, natomiast w 2022 r. w kwocie ogółem 54 347,4 tys. zł.

(akta kontroli str. 54 – 72, 80-82 pliki nr 4-24)

Analiza struktury postępowań egzekucyjnych umorzonych z powodu bezskuteczności wykazała, że w latach 2022–2025 umorzono łącznie 1 796 postępowań egzekucyjnych dotyczących zaległości z tytułu podatków stanowiących dochód budżetu państwa. W tej liczbie 666 spraw, tj. 38,7%, dotyczyło zobowiązań, w których wartość należności głównej wynosiła 0 zł, a do wyegzekwowania pozostawały jedynie należności uboczne, tj. odsetki, koszty egzekucyjne, koszty upomnienia (138 szt.), oraz spraw dotyczących kwot wyższych niż 0 zł,

¹⁹ W każdym przypadku mowa jest o kwocie netto zadłużenia bez odsetek za zwłokę, kosztów upomnień i kosztów egzekucyjnych.

lecz nieprzekraczających 1,0 tys. zł (528 szt.). Po wyłączeniu tego rodzaju spraw liczba postępowań umorzonych z powodu bezskuteczności wyniosła 1 130.

(akta kontroli str. 74-77)

Analizie poddano dokumentację 10 umorzonych w 2025 r. postępowań egzekucyjnych dotyczących egzekwowania podatków stanowiących dochód budżetu państwa o łącznej kwocie 1 314,4 tys. zł. Stanowiło to 22,7% wartości umorzonych postępowań w tej grupie zaległych zobowiązań. W siedmiu przypadkach, na kwotę ogółem 699,3 tys. zł, (53,2% wartości badanej próby) umorzenia dotyczyły należności z tytułu podatku od towarów i usług, w dwóch podatku dochodowego na kwotę 344,3 tys. zł i w jednym przypadku sprawa dotyczyła należności z tytułu odpowiedzialności za zaległości podatkowe w kwocie 270,8 tys. zł z tytułu podatku od przychodów nieznajdujących pokrycia w ujawnionych źródłach lub pochodzących ze źródeł nieujawnionych. Ze zgromadzonej w tych sprawach dokumentacji wynikało, że egzekucja należności była we wszystkich przypadkach całkowicie nieskuteczna, rozciągnięta w czasie oraz nieefektywna w zakresie poszukiwania majątku zobowiązanego. W dziewięciu przypadkach egzekucja okazała się całkowicie bezskuteczna – w wyniku prowadzonych czynności nie odzyskano żadnych środków. W jednym przypadku, w toku 320-dniowego postępowania egzekucyjnego, odzyskano łącznie 75,5 tys. zł, z czego w 2025 r. – 13,6 tys. zł, co stanowiło 31,7% całej zaległości. We wszystkich 10 przypadkach zachodziła przesłanka do umorzenia postępowania egzekucyjnego wskazana w art. 59 § 2 upea, tj. postępowania egzekucyjne były bezskuteczne, a analiza sytuacji majątkowej zobowiązanych wykazała, że dalsza egzekucja administracyjna będzie bezskuteczna. W próbie nie było postępowań umorzonych ze względu na występowanie innych przesłanek. We wszystkich przypadkach Naczelnik Urzędu Wrocław-Psie Pole wydał z urzędu postanowienie w sprawie umorzenia postępowania egzekucyjnego odpowiadające wymaganiom wskazanym w art. 59 § 4 upea, tj. zawierające informację o uchyleniu czynności egzekucyjnych oraz możliwości ponownego wszczęcia postępowania po ujawnieniu majątku. W każdym przypadku w uzasadnieniu postanowienia wskazano, że działania podjęte celem wyegzekwowania należności okazały się bezskuteczne. W toku prowadzonych postępowań nie ustalono majątku zobowiązanych pozwalającego na egzekucję należności. W dziewięciu przypadkach zajęto rachunki bankowe zobowiązanych, w jednym próby zastosowania środka egzekucyjnego okazały się bezskuteczne.

Średni czas trwania postępowania egzekucyjnego wynosił w analizowanych sprawach 663 dni. W pięciu analizowanych sprawach Urząd Skarbowy Wrocław-Psie Pole, po umorzeniu postępowania egzekucyjnego podjął działania mające na celu ujawnienie majątku zobowiązanych. W pozostałych pięciu, ze względu na upływ czasu od daty postanowienia o umorzeniu działań takich nie podejmowano do czasu zakończenia czynności kontrolnych, tj. do 10 marca 2026r.

Po umorzeniu postępowań egzekucyjnych wierzyciel podejmował działania w celu ustalenia majątku i źródeł dochodów zobowiązanego. Zgodnie z wewnętrzną procedurą P-004/4, monitorowanie zmian stanu majątkowego – z wykorzystaniem dostępnych aplikacji, baz danych oraz zapytań wierzycielskich należało do pracownika komórki wierzycielskiej (SEW).

Analiza ryzyka przedawnienia przedmiotowych zaległości wykazała, że na dzień zakończenia kontroli, tj. 11 marca 2026 r., nie występowało zagrożenie szybkiego przedawnienia. W jednym

przypadku termin przedawnienia przypada na drugą połowę 2027 r., a w pozostałych – na lata 2028–2030.

(akta kontroli str. 54- 72, 80-82 pliki nr 4-24)

1.3. Naczelnik Urzędu Skarbowego Wrocław-Psie Pole monitorował realizację zadań związanych z egzekwowaniem zaległości podatkowych m.in. w oparciu o zestaw mierników, z wykorzystaniem systemu Poltax 2B. Nie osiągnięto w 2025 r. celu mierzonego kwotą wyegzekwowanych należności podatkowych – uzyskano 45 913,8 tys. zł wobec planowanych 52 070,0 tys. zł (88,2%).

Naczelnik Urzędu Skarbowego Wrocław-Psie Pole wyjaśnił, że jako organ egzekucyjny zarówno w 2025 r., jak i w latach wcześniejszych prowadził postępowania z należytą starannością, wykorzystując pełen katalog dostępnych środków egzekucyjnych oraz narzędzi informatycznych, systematycznie weryfikując sytuację majątkową zobowiązanych w oparciu o dane KAS i innych rejestrów publicznych. Nieosiągnięcie miernika w latach 2024–2025 wiązano z jego istotnym, skokowym podwyższeniem względem 2023 r. W ocenie Naczelnika Urzędu Skarbowego Wrocław-Psie Pole poziom mierników był niestabilny i nieadekwatny do rzeczywistych możliwości – w 2023 r. zbyt niski, natomiast w latach 2024–2025 zawyżony, co skutkowało formalnym niewykonaniem wskaźnika mimo wzrostu kwot faktycznie wyegzekwowanych. Naczelnik Urzędu Skarbowego Wrocław-Psie Pole wskazał, że korekta na 2026 r. doprowadziła do urealnienia planu, co potwierdza wysoki poziom jego realizacji jeszcze przed zakończeniem I kwartału 2026r. – na poziomie 10 540,2 tys. zł tj. o 942,2 tys. zł (9,8%)²⁰ więcej niż wartość określona w celach i miernikach (9 598,0 tys. zł) do osiągnięcia w I kwartale 2026 r. przez Urząd Skarbowy Wrocław-Psie Pole.

W 2025 r. do organu egzekucyjnego wpłynęło 13 533 tytułów wykonawczych o łącznej wartości 107 704,6 tys. zł, w tym 6 675 tytułów dotyczących zaległości podatkowych na kwotę 67 776,5 tys. zł. W latach 2022-2024 było to odpowiednio: [1] 13 359 tytułów o wartości 113 675,0 tys. zł, w tym 6 267 tytułów podatkowych na kwotę 66 631,7 tys. zł; [2] 13 728 tytułów o wartości 219 315,1 tys. zł, w tym 6 755 tytułów podatkowych na kwotę 143 089,6 tys. zł; [3] 13 495 tytułów o wartości 95 633,9 tys. zł, w tym 6 293 tytuły podatkowe na kwotę 50 655,6 tys. zł.

(akta kontroli str. 83-85)

W latach 2022–2025 poprawiła się sprawność podejmowania działań windykacyjnych prowadzonych przez Naczelnika Urzędu Skarbowego Wrocław-Psie Pole. Średni czas podjęcia pierwszej czynności egzekucyjnej, określany w oparciu wskaźnik czasu reakcji, skrócił się z 25,1 dni w 2022 r. do 11,6 dnia w 2025 r., przy czym faktyczny czas reakcji, liczony od daty, od której możliwe było prowadzenie działań windykacyjnych, dla należności powyżej 16,0 zł skrócił się z 26,9 do 6,3 dni, a dla należności powyżej 160,0 zł – z 21,9 do 5,9 dni²¹.

Na koniec 2025 r. w Urzędzie Skarbowym Wrocław-Psie Pole do załatwienia pozostawało 33 791 tytułów wykonawczych na łączną kwotę 169 279,0 tys. zł, w tym 10 798 tytułów dotyczących

²⁰ Stan na 22 marca 2026r.

²¹ Odmienność wartości wskaźnika od faktycznego czasu reakcji wynika z przyjętej metodyki obliczania wskaźników.

podatków stanowiących dochody budżetu państwa (94 263,0 tys. zł). W latach 2022–2024 było to odpowiednio: 33 249 tytułów wykonawczych na kwotę 94 238,4 tys. zł, w tym 9 997 podatkowych (63 545,0 tys. zł); 34 211 tytułów wykonawczych na kwotę 150 368,0 tys. zł, w tym 10 814 podatkowych (82 348,0 tys. zł); 34 200 tytułów wykonawczych na kwotę 146 048,0 tys. zł, w tym 10 744 podatkowe (82 218,0 tys. zł). Z analizy struktury zaległości objętych postępowaniem egzekucyjnym w latach 2022 – 2025 wynika, że należności podatkowe stanowiły średnio 58,5% wartości dochodzonych zaległości oraz 31,3% liczby tytułów wykonawczych.

W latach 2022-2025 w Urzędzie Skarbowym Wrocław-Psie Pole załatwiono odpowiednio: 5 953; 6 356; 6 636 oraz 6 292 tytułów wykonawczych, co stanowiło odpowiednio 59,5%, 58,8%, 61,8% oraz 58,2% ogólnej liczby tytułów wykonawczych obejmujących zaległości z tytułu podatków stanowiących dochód budżetu państwa.

W latach 2022–2024 systematycznie rosła efektywność egzekucji zaległości z tytułu podatków stanowiących dochód budżetu państwa – wskaźnik skuteczności egzekucji²² wynosił odpowiednio 49,3%, 50,8% oraz 52,5%. W wyniku podejmowanych działań egzekucyjnych wyegzekwowano 31 299,0 tys. zł w 2022 r., 41 795,5 tys. zł w 2023 r. oraz 43 137,3 tys. zł w 2024 r. W 2025 r. nastąpił spadek skuteczności egzekucji mierzonej powyższym wskaźnikiem, pomimo że kwota uzyskana z załatwionych tytułów wykonawczych była najwyższa w analizowanym okresie i wyniosła 45 947,76 tys. zł. Wyegzekwowana w 2025 r., na podstawie własnych tytułów wykonawczych kwota stanowiła 19,0% średniego stanu zaległości podatkowych (netto) na koniec 2024 r. i 2025 r.

(akta kontroli str. 80-82 pliki nr 1-12)

Stwierdzone nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

V. Uwagi i wnioski

W związku z niestwierdzeniem nieprawidłowości, Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje uwag ani wniosków.

VI. Pozostałe informacje i pouczenia

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie²³ umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Dolnośląskiej Delegatury

²² Liczony jako suma kwot wyegzekwowanych w okresie sprawozdawczym oraz zadłużenia bieżącego głównego pozostającego do ściągnięcia na koniec okresu sprawozdawczego z tytułów niezakończonych w okresie sprawozdawczym.

²³ Najwyższa Izba Kontroli zwraca się z prośbą o zgłaszanie, w miarę możliwości, zastrzeżeń opatrzonych kwalifikowanym podpisem elektronicznym na adres do doręczeń elektronicznych NIK, o którym mowa w art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 18 listopada 2020 r. o doręczeniach elektronicznych (Dz. U. z 2026 r. poz. 3, ze zm.). w przypadku zaś nadania pisma z zastrzeżeniami w placówce pocztowej operatora wyznaczonego, NIK zwraca się z prośbą o dodatkowe przekazanie, w miarę możliwości, skanu tych zastrzeżeń na adres mailowy jednostki kontrolnej NIK przeprowadzającej postępowanie kontrolne.

we Wrocławiu. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Wystąpienie pokontrolne sporządzono w postaci elektronicznej z użyciem kwalifikowanych podpisów elektronicznych.

Wrocław, dnia 24 marca 2026 r.

Kontrolerzy
Główny Specjalista Kontroli Państwowej
Magdalena Barzęc

/podpisano elektronicznie/

Główny specjalista kontroli państwowej
Ryszard Puchała

/podpisano elektronicznie/

Najwyższa Izba Kontroli
Dolnośląska Delegatura we Wrocławiu
Dyrektor
z up. p.o. Wicedyrektor
Ksymena Kramarczyk-Rosiak

/podpisano elektronicznie/